

Indholdsfortegnelse

1. Detentionslokalerne.....	2
2. Rapportgennemgang.....	5
2.1. Grundlaget for detentionsanbringelsen	8
2.2. Lægeundersøgelse.....	12
2.3. Oplysninger fra Kriminalregistret	18
2.4. Visitation	20
2.5. Tilsyn	23
2.6. Løsladelsestidspunktet	29
2.7. Vejledning om alkoholbehandling og -afvænnning.....	29
3. Opfølgning	31
4. Underretning	32

Den 6. juni 2001 foretog jeg og to af embedets øvrige medarbejdere inspektion af detentionen i Haderslev. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang. Rapportmaterialet gennemgås under punkt 2.

Under inspektionen modtog jeg fra politimesteren en kopi af en oversigt der er udarbejdet på baggrund af en undersøgelse af de detentionsanbragtes vurdering af politiet. Oversigten vedrører, foruden politiet i Haderslev, politiet i Varde, Gråsten, Kolding og Esbjerg. Det fremgår af oversigten at knap 30% havde svaret at de var meget tilfredse med politiet, og knap 35% at de var tilfredse med politiet. Godt 20% havde svaret at de var nogenlunde tilfredse. Knap 10% havde svaret at de var utilfredse, og ligeledes knap 10% at de var meget utilfredse med politiet.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politimesteren i Haderslev og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at fremkomme med de eventuelle bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget sådanne bemærkninger.

1. Detentionslokalerne

Der er to indgange til detentionen, begge fra politistationens baggård.

Den ene indgang som er den indgang der normalt benyttes ved detentionsanbringelse, er i stueplan. Her er et lille forrum hvor visitation finder sted. Der er ingen skranke, men to hylder på væggen. På den øverste hylde lå der bl.a. oplag af vejledningerne til anholdte og Rigspoli-

tichefens vejledning om alkoholafvænning og -behandling ("Hvor går du hen, når du går ud?") samt visitationsblanketter. På hylden nedenunder lå et par tæpper.

Den anden indgang sker ad en trappe med tre trin. Til højre for trappen er et lille lokale med en visitationsskranke og skabe til opbevaring af den tilbageholdtes effekter. Skabet aflåses og nøglen medbringes til vagtlokalet sammen med anholdelsesblanketten hvorpå den tilbageholdtes data mv. er noteret. På skranken lå bl.a. et oplag af Rigspolitichefens vejledning om alkoholafvænning og -behandling. Fra dette lokale er der adgang til et venterum som var optaget under inspektionen (og derfor ikke blev besigtiget). De tilbageholdte der skal detentionsanbringes, føres efter visitation mv. ad en gang gennem selve politistationen til detentionen der ligger i umiddelbar nærhed.

Løsladelse sker i alle tilfælde gennem sidstnævnte indgang.

Detentionen består af tre detentionslokaler. Hvert lokale er ca. seks m². I lokalerne er et tredelt vindue der er placeret ca. midt mellem gulv og loft. Der er tale om dobbelte ruder med et stort mellemrum imellem. Den yderste rude er matteret ca. $\frac{2}{3}$ op, så indkig ikke er muligt. Gulvet er et cementgulv med en rist i. På gulvet lå to madrasser med kunstskind og tæpper. På væggen er en kaldeknop. I loftet er der højttalere bag riste med fintmaskede gitre, et indbygget kamera og en indbygget pære. Over døren er der ligeledes en indbygget pære og en ventilationsrist med et fintmasket gitter. Der er ingen fremspring eller løse skruer. Det blev i forbindelse med inspektionen oplyst at detentionslokalerne var gennemgået for fremspring og løse skruer inden inspektionen.

Opvarmningen er termostatstyret.

Gulvet og væggene er nogle steder slidt/beskadiget, særligt i lokale nr. 1 som er det der benyttes først. I detentionslokale 3 var vinduet endvidere meget ridset. Politimesteren oplyste at politiet forud for inspektionen havde undersøgt hvad det vil koste at udskifte det. Det vil koste ca. 38.000 kr.

Jeg beder politimesteren oplyse om eventuelle planer for istandsættelse af detentionslokalerne.

Der er skrevet/ridset en del på dørene og også nogle steder på væggene. Politimesteren oplyste at detentionslokalerne også benyttes som venterum. I så fald sker der ikke altid visitation. Ved anbringelse af kvinder vil der endvidere på grund af kravet om kønsfællesskab mellem den der visiteres, og den der visiterer, kunne gå nogen tid efter indsættelsen i detentionen før der sker visitation.

Det forhold at der er ridsemærker mv., kan give det indtryk at visitationen i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhu, idet de indsatte har kunnet medbringe genstande som har kunnet bruges til disse beskadigelser. Sådanne genstande vil også kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg henviser til Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer, § 13, stk. 1, hvorefter den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. (Kundgørelsen er pr. 1. august 2001 afløst af Kundgørelse II, nr. 55 af 27. juni 2001, hvor den nævnte bestemmelse nu findes i § 13, stk. 3). Jeg er dog opmærksom på at også f.eks. lynlåse og ringe vil kunne anvendes til at ridse med.

Uanset det oplyste om at ridsemærker mv. kan være forårsaget af venterumsanbragte der ikke altid visiteres, eller kvindelige tilbageholdte der endnu ikke er blevet visiteret, går jeg ud fra at politimesteren vil overveje at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Der er indkig i døren. Ruderne i detentionslokale 1 og 2 var uklare (ridsede). Det blev oplyst at indkiggene i dørene ikke altid benyttes idet døren altid (skal) åbnes ved tilsyn.

Uanset det oplyste om at døren altid (skal) åbnes ved tilsyn, bør ruderne efter min opfattelse være i en sådan stand at de kan anvendes efter deres formål. Jeg henstiller derfor til politime-

steren at udskifte ruderne i dørene i detentionslokale 1 og 2. Jeg beder om underretning når udskiftningen har fundet sted.

De tekniske installationer blev afprøvet og fungerede. Billedet fra detentionslokale 1 var dog sløret. Det blev oplyst at dette enten kunne skyldes sollyset, eller at der var snavs på den glasplade bag hvilken videoovervågningen er indbygget (f.eks. fordi en tilbageholdt havde spyttet på den). Billedet fra detentionslokale 2 var mørkt selv om lyset var tændt i lokalet, og lokalet ikke ved besigtigelsen var mørkt. Den akustiske overvågning fungerede uden problemer.

Jeg beder politimesteren undersøge om billedet fra detentionslokale 1 fortsat er sløret, og om billedet fra detentionslokale 2 fortsat er mørkt. I bekræftende fald beder jeg politimesteren om at undersøge årsagen hertil. Såfremt der er tale om snavs på glasset foran kameraet i detentionslokale 1, går jeg ud fra at det rengøres, og at politiet i øvrigt fremover er opmærksom på at holde glaspladerne rene. Såfremt undersøgelsen giver anledning til reparation eller justering af overvågningssystemet, beder jeg om oplysning herom.

I tilslutning til detentionslokalerne er der et toilet.

Det blev oplyst at politiet har en aftale med kommunens gadeplansalkoholkonsulent hvorefter tilbageholdte der samtykker heri, kan samles op af konsulenten efter detentionsanbringelsen.

Jeg beder politimesteren om skriftligt at oplyse nærmere om denne ordning.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de seneste 15 detentionsanbringelser i detentionen i Haderslev forud for den 30. april 2001 hvor inspektionen blev varslet. Jeg modtog herefter detentionstilsynsrapporter og journaludskrifter vedrørende 15 detentions-

anbringelser i perioden fra den 2. april 2001 til og med den 28. april 2001. I 12 af de 15 tilfælde modtog jeg tillige visitationsblade og i 10 af de 15 tilfælde tillige lægeerklæringer. I et enkelt tilfælde modtog jeg tillige kopi af politirapport og udskrift fra POL-SAS.

Et af tilfældene drejer sig om en person der blev anholdt fordi han havde overfaldet en anden med en kniv (en anbringelse den 17. april 2001). I journaludskriften er det bl.a. (s. 1 nederst) anført at den anholdte ikke var samarbejdsvillig og sikredes til han kunne transporteres til blodprøvetagning og arresthus. Ca. 1 time og 15 minutter senere meldte patruljen at den pågældende (fortsat) ikke ville afgive blodprøve (journaludskriften, s. 2). Det er herefter anført at den anholdte blev indbragt til politistationen og indsat i detentionen (kl. 17.45). En læge tog senere (kl. 19.35) på politistationen en blodprøve på den anholdte der blev overført til arresthuset kl. 21.00. Det er i journaludskriften, nederst s. 2, anført at der var tale om en beruser der blev detentionsanbragt. Jeg lægger derfor til grund at der var tale om en egentlig detentionsanbringelse (også) i denne sag selv om de øvrige oplysninger ikke klart angiver dette.

Der har en gang været tale om flere detentionsanbringelser i løbet af samme dag (den 7. april 2001). Der var i alt fire anbringelser denne dag. Ved to af anbringelserne er det ved en fejl i detentionstilsynsrapporten angivet at de pågældende blev indsat i detentionen den 6. april 2001, men der er rettelig tale om den 7. april 2001. Det drejer sig om anbringelser med journalnumrene 3100-84230-00034-01 og 3100-84230-00035-01. Anbringelse i detentionen skete i begge tilfælde kl. 23.10. På det tidspunkt var de to andre der blev detentionsanbragt denne dag, udtaget af detentionen.

Anbringelserne der er nævnt under gennemgangen nedenfor, er angivet med datoen for anbringelsen (indsættelsen i detentionen). Da der den 7. april 2001 var tale om flere anbringelser samme dag, er anbringelserne denne dag suppleret med journalnummer. Ved hjælp af dette nummer kan anbringelserne holdes adskilt. På de punkter hvor det er formålstjenligt, har jeg endvidere anført tidspunktet for indsættelsen.

I alle tilfælde på nær et (en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00035-01) er det angivet hvilket af de tre detentionslokaler der blev anvendt.

Både detentionsstilsynsblanketten og visitationsblanketten indeholder felter til angivelse af AP.nr. og generalia for den anholdte.

Detentionsstilsynsblanketten indeholder desuden felter til angivelse af dato og klokkeslæt for indsættelsen i detentionen og løsladelsen, og klokkeslæt for henholdsvis lægetilkald og lægetilsyn. Der er endvidere felter til notering af klokkeslæt for tilsyn, navn på den der udfører tilsyn og til bemærkninger i forbindelse hermed.

Visitationsbladene indeholder endvidere felter til angivelse af tidspunktet for og årsagen til anholdelsen og placeringen af den tilbageholdte (detentionslokalenummer eller venterum). Der er også rubrikker til afkrydsning af om vedkommende er kendt i kriminalregistret, var spirituspåvirket og er blevet underrettet om fire nærmere angivne forhold. Endvidere er der felter til notering af fund efter visitation, specificeret til henholdsvis penge og andre effekter, og hvem visitationen blev foretaget og overværet af (ved angivelse af initialer). Der er endvidere et felt til angivelse af hvilket skab eventuelle effekter blev placeret i. Desuden er der felter til angivelse af dato og klokkeslæt for udlevering af effekter til den tilbageholdte og til dennes kvittering herfor samt til oplysning om hvem der udleverede effekterne. Endelig er der felter til afkrydsning af om den tilbageholdte er vejledt om mulighederne for alkoholafvænnings- og -behandling, om folder herom er udleveret, og hvortil og i givet fald hvornår den pågældende eventuelt måtte være afgivet (f.eks. arresthus).

Nærmere regler om detentionsanbringelse er fastsat i Rigspolitechefens kundgørelse om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer. På det tidspunkt hvor de gennemgåede anbringelser fandt sted, var det kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994 der gjaldt, og der henvises derfor til denne kundgørelse nedenfor. Kundgørelsen er, som nævnt, erstattet af kundgørelse II af 27. juni 2001 der trådte i kraft den 1. august 2001.

Som bilag til den nye kundgørelse er vedlagt en detentionsrapport (bilag 1) som er udfærdiget af Rigspolitechefen – og som forudsætter afgivelse af en lang række (obligatoriske) oplysninger. Det fremgår af Rigspolitechefens skrivelse af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og politimestrene at den nye detentionsrapport kan erstattes af lokale blanketter hvis de indeholder de samme oplysninger som den nye detentionsrapport. De blanketter som politiet i

Haderslev anvender, indeholder stort set alle de forhold som er anført i Rigspolitechefens blanket, dog mangler f.eks. felter til præcisering af den tilbageholdtes grad af påvirkethed og efter hvilken bestemmelse der er sket visitation.

Jeg anmoder politimesteren i Haderslev om at oplyse om den nye kundgørelse har givet politimesteren anledning til at udfærdige en ny lokal blanket (lokale blanketter) eller om politiet i Haderslev nu anvender Rigspolitechefens blanket. Hvis førstnævnte er tilfældet, beder jeg om et eksemplar af de(n) nye blanket(ter) og af eventuelle retningslinier for anvendelsen af blanketten (-erne), hvis sådanne er udstedt.

Af Politiets Årsberetning for 1999 fremgår det (s. 145) at der i dette år var i alt 150 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Haderslev politikreds. Heraf blev 125 lægeundersøgt (mens 2 blev indbragt til sygehus og en til hjemmet). Der var således lægetilsyn ved knap 85% af alle anbringelserne dette år. Lægetilsyn er efter den nugældende kundgørelse obligatorisk i alle tilfælde.

2.1. Grundlaget for detentionsanbringelsen

Efter kundgørelsens § 2 må i almindelighed kun spirituspåvirkede personer anbringes i detention.

Anbringelse af spirituspåvirkede personer i detention må dog kun ske hvis det skønnes strengt nødvendigt, jf. kundgørelsens § 1, stk. 2.

Det er således efter kundgørelsen (i princippet) uden betydning i hvilken grad den pågældende er spirituspåvirket, ligesom der undtagelsesvist vil kunne ske anbringelse af personer der ikke er spirituspåvirkede (jf. § 2), men anbringelse i detentionen forudsætter i alle tilfælde at det skønnes strengt nødvendigt (§ 1, stk. 2). Justitsministeriet har i forbindelse med min inspektion af detentionen i Køge udtalt at bestemmelsen i praksis har været fortolket således at den pågældende har skullet træffes under forhold der in-

debærer en fare for den pågældende selv eller andre – eller den offentlige orden eller sikkerhed. Dette fremgår nu udtrykkeligt af § 1, stk. 1, i den nye kundgørelse.

Det fremgår i alle tilfælde af visitationsbladet og/eller journaludskrifterne og/eller lægeerklæringen at de pågældende var spirituspåvirkede. For så vidt angår anbringelsen den 17. april 2001, som jeg har nævnt ovenfor i indledningen til afsnit 2, fremgår dette (dog) alene af notatet i journaludskriften om at der var tale om en ”beruser” der blev detentionsanbragt. (Der blev dog også på gerningsstedet fundet (og ifølge journaludskriften sikret) en spiritusflaske). Denne sag er en af de 3 sager hvor der ikke foreligger et visitationsblad. For så vidt angår de 2 andre tilfælde hvor der ikke foreligger visitationsblad (anbringelser af 13. og 26. april 2001), fremgår de pågældendes spirituspåvirkethed tillige af journaludskrifterne. I førstnævnte tilfælde er det anført i journaludskriften at den pågældende blev indbragt på grund af beruselse og husspektakler. I sidstnævnte tilfælde er det anført at vedkommende var spirituspåvirket i omkring middel grad.

For så vidt angår de 12 tilfælde hvor der foreligger visitationsblade (med fortrykte rubrikker til angivelse af anholdelsesårsagen og til angivelse af om vedkommende var spirituspåvirket), er anholdelsesgrundlaget i 6 tilfælde i visitationsbladet angivet som beruselse, i et tilfælde i kombination med gadeuorden. Det er i alle 6 tilfælde tillige afkrydset at vedkommende var spirituspåvirket. I yderligere et tilfælde er anholdelsesgrundlaget bl.a. færdselslovens § 53 om spiritus- og promillekørsel, og det er også her tillige ved afkrydsning angivet at vedkommende var spirituspåvirket. I yderligere 3 tilfælde er der henvist til politivedtægten (i et tilfælde i kombination med vold) uden angivelse af hvilken bestemmelse i politivedtægten der er tale om (anbringelser den 7. april 2001, journalnummer 3100-84230-00035-01, 14. og 21. april 2001). Kun i det førstnævnte af disse tilfælde er det afkrydset at pågældende var påvirket af spiritus. Det fremgår dog (som nævnt) af de øvrige oplysninger i de 2 andre tilfælde at de pågældende var spirituspå-

virkede, i det ene tilfælde (anbringelsen den 14. april 2001) ifølge lægen i let grad, mens det i det andet tilfælde i journaludskriften er angivet at vedkommende i spirituspåvirket tilstand råbte, fremkom med trusler og ikke var i stand til at klare sig selv..

Jeg kan til orientering for Politimesteren i Haderslev oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion den 8. februar 2000 af detentionen i Esbjerg udtalte følgende (s. 2. i opfølgingsrapport nr. 1 af 12. september 2000):

” ...

Jeg har noteret mig at der også i de to tilfælde hvor det ikke udtrykkeligt har været anført, har været tale om spirituspåvirkede personer. Under henvisning til den tvivl om anholdelsesgrundlaget i forhold til bestemmelsen i § 2 i kundgørelsen om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer som brugen af udtryk som politivedtægten kan føre med sig, finder jeg at der som anholdelsesgrundlag bør anvendes umisforståelige benævnelser som spirituspåvirket, beruselse eller lignende.

...”

I et af de 2 sidste tilfælde hvor der foreligger et visitationsblad, er anholdelsesgrundlaget angivet som vold, men det er samtidig afkrydset at vedkommende var spirituspåvirket, hvilket også fremgår af journaludskriften. I det sidste tilfælde med visitationsblad (en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-84320-00034-01) er hverken rubrikken til angivelse af anholdelsesårsag eller spirituspåvirkethed udfyldt, men det fremgår af de øvrige oplysninger i sagen, herunder lægeerklæringen, at vedkommende var spirituspåvirket.

Det fremgår således – som nævnt – i alle tilfælde at de pågældende var påvirkede af alkohol.

I et af tilfældene (en anbringelse den 21. april 2001) er det i lægeerklæringen anført at den pågældende tillige havde røget hash.

Fra en sag om et dødsfald i detentionen på Politistationen i Aalborg er jeg bekendt med at Rigspolitichefen har udtalt at kundgørelsen historisk set som udgangspunkt aldrig har omfattet andre end spirituspåvirkede personer. Rigspolitichefen har også anført at en tilbageholdt person som skønnes påvirket alene af medicin og/eller narkotika, eller af en kombination af spiritus og medicin/narkotika, efter Rigspolitichefens opfattelse bør lægeundersøges og i svære tilfælde straks bringes til hospital. Rigspolitichefen har samtidig tilkendegivet at denne opfattelse ikke fremgår af kundgørelsen eller andre instruktive forskrifter for politiets arbejde.

Den nye kundgørelse omfatter alle personer der er berusede, hvad enten det skyldes alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, jf. § 1, stk. 1). Der skal nu, som allerede nævnt, ske lægetilsyn ved alle detentionsanbringelser, jf. § 12 i denne kundgørelse.

Der var, som det fremgår, lægetilsyn i sagen fra den 21. april 2001. Lægetilsynet fandt sted ca. 20 minutter efter at den pågældende blev indsat i detentionen. Det fremgår indirekte af lægeerklæringen at lægen fandt den pågældende egnet til forsæt anbringelse i detentionen.

Jeg lægger herefter til grund at alle anbringelserne har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 2.

Jeg har ikke i øvrigt grundlag for en nærmere efterprøvelse af om detentionsanbringelserne i de enkelte tilfælde var strengt nødvendige, jf. kundgørelsens § 1, stk. 2. Jeg går ud fra at det har været tilfældet. (I et tilfælde er det, som anført ovenfor, udtrykkeligt i journaludskriften anført at vedkommende ikke kunne klare sig selv.)

Jeg lægger således også til grund at anbringelserne i alle tilfælde har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 1, stk. 2.

2.2. Lægeundersøgelse

Efter kundgørelsens § 9 skal der ske lægeundersøgelse, medmindre det på grundlag af den tilbageholdtes tilstand eller omstændighederne i øvrigt, f.eks. oplysninger om den tilbageholdtes færden, findes ubetænkeligt at lægeundersøgelse undlades. Med den nye kundgørelse om detentionsanbringelse er der nu, som allerede nævnt, indført en obligatorisk lægetilsynsordning i forbindelse med detentionsanbringelser (pr. 1. august 2001).

I 2 tilfælde blev de pågældende undersøgt af læge på skadestuen inden anbringelsen i detentionen. Det drejer sig om anbringelser den 4. og 9. april 2001. I førstnævnte tilfælde blev politiet tilkaldt af Falck der efter anmodning fra en restauration havde sendt en ambulance til stedet, mens politiet i den anden sag selv indbragte den tilbageholdte til skadestuen efter at have anholdt denne på bopælen. I yderligere et tilfælde (en anbringelse den 2. april 2001) blev den tilbageholdte ifølge notat på detentionstilsynsrapporten tillige tilset af læge på skadestue, men det fremgår ikke hvornår det skete. Af tilsynsnotaterne i denne sag fremgår det at den pågældende blev indsat i detentionen kl. 19.55, udtaget til blodprøve kl. 20.20, og genindsat i detentionen kl. 20.55. Det fremgår hverken af detentionstilsynsrapporten eller journaludskriften om lægetilsynet blev foretaget i forbindelse med blodprøvetagningen (der i så fald skete på skadestuen) og dermed efter indsættelsen, eller om tilsynet blev foretaget på skadestuen inden indsættelsen i detentionen.

I alle de øvrige tilfælde, på nær et, var der lægetilsyn efter indsættelsen i detentionen. Det ene tilfælde drejer sig om en anbringelse den 26. april 2001 hvor den tilbageholdte mødte op på politistationen for at spørge til en anholdt og i den forbindelse selv blev anholdt og sigtet for tyveri. Det er på såvel detentionstilsynsrapporten som i journaludskriften anført at lægetilsyn er undladt, ifølge journaludskriften fordi undladelse af lægetilsyn "[o]mstændighederne lagt til grund" blev fundet ubetænkeligt. Det er samtidig angivet at den pågældende var spirituspåvirket i omkring middel grad.

Lægetilsyn har således været overvejet i denne sag (men fundet unødvendigt).

I de 3 tilfælde hvor den tilbageholdte blev tilset af læge på skadestue, som i hvert fald i de 2 tilfælde skete inden indsættelsen i detentionen, foreligger der ingen lægeerklæring. Der foreligger (som tidligere nævnt) lægeerklæringer i 10 af de øvrige 11 tilfælde hvor der var lægetilsyn efter indsættelsen i detentionen.

Det er i lægeerklæringen i 9 af de 10 tilfælde klart angivet hvem der forestod lægetilsynet. I flere tilfælde er lægens navn tillige angivet i journaludskriften. I de fortrykte blanketter til brug ved afgivelse af lægeerklæringen er en rubrik til angivelse af lægens navn og en linie til angivelse af ”stempel/underskrift”. I ingen af de 10 tilfælde er der anvendt stempel, men lægen har i alle tilfælde underskrevet, i nogle tilfælde dog med en for mig ulæselig skrift. I alle tilfælde på nær et er lægens navn tillige angivet med tydelig skrift. Det ene tilfælde vedrører en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-61650-00012-01, hvor det i erklæringen blot er anført at lægetilsyn skete ved lægehuset. Dette tilfælde er et af de tilfælde hvor lægen har underskrevet med en for mig ulæselig skrift. Jeg kan derfor ikke af erklæringen se navnet på lægen, men det fremgår af journaludskriften. I det tilfælde hvor lægetilsyn fandt sted efter indsættelsen og hvor der ikke foreligger en lægeerklæring (en anbringelse den 17. april 2001), er lægens navn angivet i journaludskriften. Lægens navn fremgår således i alle de 11 tilfælde hvor der fandt lægetilsyn sted efter indsættelsen i detentionen.

For så vidt angår de 3 tilfælde hvor den pågældende blev tilset af læge på skadestue, fremgår lægens navn kun i et tilfælde (anbringelsen den 4. april 2001). Navnet er anført i såvel detentionstilsynsrapporten som journaludskriften.

I 6 af de 14 tilfælde hvor den tilbageholdte blev tilset af en læge, er det i detentionsrapporten og/eller i journaludskriften udtrykkeligt eller ved et ”ok” eller lignende tilkendegivet at pågældende af lægen var skønnet egnet til (fortsat) detentionsanbringelse. Heri indgår et af de 3 tilfælde hvor tilsyn fandt sted på skadestue. For så vidt angår de 2 andre tilfælde hvor undersøgelsen foregik på skadestuen inden detentionsanbringelsen (anbringelser af 4. og 9. april 2001), må det udledes at de undersøgende læger anså de pågældende for egnede til detentionsanbringelse. I yderligere 3 tilfælde hvor der foreligger lægeerklæringer, fremgår det indirekte af lægeerklæringerne i sagen (ved afkrydsning i rubrikken hvori det er fortrykt at undersøgtes tilstand ikke er behandlingskrævende). I yderligere et tilfælde hvor der ikke foreligger en lægeerklæring (en anbringelse den 17. april 2001 hvor en læge foretog blodprøveudtagning på politistationen), fremstår det umiddelbart som om lægen blot tog en blodprøve, men jeg går ud fra at lægen samtidig vurderede om den anholdte fortsat var egnet til detentionsanbringelse og anså det for tilfældet. Jeg henviser også til at det i notatet i journaludskriften er anført at den anholdte blev detentionsanbragt med lægetilsyn. I yderligere et tilfælde (en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-84320-00034-01) anførte lægen at den pågældende måtte observeres tæt. Lægen anså således også i dette tilfælde den pågældende for egnet til detentionsanbringelse, men tilkendegav samtidig at han skulle undergives et skærpet tilsyn. I det sidste tilfælde (en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-61650-00012-01) tilkendegav lægen at den pågældende burde overføres til hospital hvilket skete 10-15 minutter efter. I dette tilfælde anså lægen således ikke den pågældende for egnet til detentionsanbringelse.

I et af tilfældene (en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-61670-00042-01) var der tillige forud for indsættelsen i detentionen en telefonisk kontakt til en læge på psykiatrisk afdeling i Haderslev.

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkald af eller undersøgelse ved læge.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at vurdere om det er forsvareligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at tilkald af læge og undersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

I 8 af de 11 tilfælde hvor der fandt lægeundersøgelse sted på politistationen efter indsættelsen i detentionen, er tidspunktet for tilkald af lægen angivet i feltet hertil. I 2 af de 3 tilfælde hvor det ikke er angivet, er der imidlertid tale om at tidspunktet for tilkald ved en fejl er angivet ud for feltet til angivelse af tidspunktet for selve tilsynet, jf. oplysningerne i øvrigt under tilsynsnotaterne og i lægeerklæringerne i sagerne hvoraf fremgår at lægetilsyn fandt sted på et andet tidspunkt end angivet i feltet herom. Tidspunktet for tilkald fremgår således også i disse 2 tilfælde (anbringelser af 15. og 21. april 2001). Det sidste af de 3 tilfælde er en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00034-01. Den tilbageholdte i denne sag blev indbragt samtidig med en anden (j.nr. 3100-84230-00035-01). På detentionstilsynsrapporten i denne sag er det noteret at der skete lægetilkald kl. 23.25, og da lægetilkaldet må antages at være sket til begge de detentionsanbragte, kan det derfor lægges til grund at det også i førstnævnte sag er sket på dette tidspunkt. Tidspunktet for lægetilkald fremgår således i alle 11 tilfælde.

Tidspunktet for indbringelsen til politistationen er ikke angivet, men tidspunktet for indsættelsen i detentionen er angivet i alle tilfælde. (Tidspunktet for anholdelsen er anført i visitationsbladene). Jeg lægger til grund at indsættelse i detentionen generelt sker forholdsvis kort tid efter indbringelsen (efter fremstilling for vagthavende og visitation mv.), og at indbringelsestidspunktet således normalt ligger mellem få minutter og højst 10-15 minutter forud for tidspunktet for indsættelse i detentionen.

Lægetilkald er i et af de 11 tilfælde hvor lægeundersøgelse fandt sted på politistationen efter indsættelsen i detentionen, sket 5 minutter før indsættelsen

i detentionen (en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-61650-00012-01, hvor den pågældende blev hentet af politiet efter en anmeldelse ca. 10 minutter før lægetilkaldet). I 9 tilfælde skete lægetilkald samtidig med indsættelsen eller (i 2 tilfælde) op til 15 minutter efter. De 2 tilfælde hvor lægetilkald er sket 15 minutter efter indsættelsen i detentionen er de 2 samtidige anbringelser den 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00034-01 og 3100-84230-00035-01. Af visitationsbladene i disse 2 sager fremgår at anholdelse skete henholdsvis kl. 22.50 og 22.55 og indsættelse i detentionen kl. 23.10. Da anholdelsen skete på en restaurant i byen, går jeg ud fra at indbringelsestidspunktet ligger forholdsvis tæt på tidspunktet for indsættelsen i detentionen, og at der således ikke er gået væsentligt mere end 15 minutter fra indbringelsen til lægetilkaldet.

I det sidste tilfælde (en anbringelse den 17. april 2001) skete lægetilkald 1 time og 20 minutter efter indsættelsen i detentionen.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilkald der sker mere end 10-15 minutter efter indbringelsen til politistationen, ikke er snarest muligt.

Da der kun i et enkelt tilfælde er sket lægetilkald (væsentligt) senere end 10-15 minutter efter indbringelsen, har jeg ikke anledning til at foretage mig noget vedrørende spørgsmålet om tidspunktet for tilkald af læge. Jeg henviser også til at det i den nye kundgørelse er anført at der under transporten til politistationen skal ske underretning af vagthavende som skal tilkalde læge (§ 6). Lægeundersøgelsen skal endvidere ske inden endelig anbringelse i detentionen (§ 12). Lægetilkald skal således ske umiddelbart efter underretningen af vagthavende og vil derfor normalt være sket inden den tilbageholdte indbringes og fremstilles for vagthavende.

I 6 af de 11 tilfælde hvor der skete lægeundersøgelse på stationen efter indsættelsen, blev undersøgelsen gennemført inden en time efter indsættelsen (fra 20 til 55 minutter efter indsættelsen). I et tilfælde gik der præcis en time

(en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-61670-00042-01). I 3 tilfælde gik der mellem 1 time og 10 minutter og 1 time og 25 minutter mellem indsættelsen og lægetilsynet (en anbringelse den 14. april 2001 og 2 anbringelser den 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00035-01 og j.nr. 3100-84230-00034-01). I det sidste tilfælde gik der 1 time og 50 minutter fra indsættelsen til lægetilsynet (en anbringelse den 17. april 2001).

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er, som nævnt, at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at såvel tilkald af læge som undersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilsyn der sker mere end en time efter indbringelsen efter min umiddelbare opfattelse ikke er snarest muligt.

Jeg beder politimesteren om at oplyse nærmere om den fremgangsmåde der følges ved tilkald af læge, herunder om hvilke aftaler med læger der måtte være indgået med henblik på gennemførelse af tilsyn med detentionsanbringelse snarest muligt efter indbringelsen til stationen. Jeg beder endvidere politimesteren om en udtalelse om hvorvidt der i de ovenfor nævnte 4 tilfælde hvor der gik mere end en time fra indsættelsen i detentionen til lægetilsynet fandt sted, har været rykket for lægetilsyn, og om hvorvidt ventetiderne må anses for acceptable. Jeg henviser i den forbindelse også til Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 2. december 1997 til samtlige politimestre og Politidirektøren i København, hvori ministeriet har henstillet at der indgås lokale aftaler hvor dette er nødvendigt for effektivt at sikre det foreskrevne lægetilsyn ved detentionsanbringelse.

Jeg henviser i øvrigt over for Justitsministeriet til min anmodning i rapporten om min inspektion af detentionen i Aabenraa. Heri anmoder jeg om en udtalelse fra Justitsministeriet vedrørende de samme spørgsmål i forbindelse med tidspunkter for lægetilsyn i de sager som jeg

gennemgik i denne sag. Jeg beder tilsvarende om ministeriets (eventuelle yderligere) bemærkninger til de rejste spørgsmål i relation til inspektionen af detentionen i Haderslev.

Indførelsen pr. 1. august 2001 af ordningen med obligatorisk lægeundersøgelse af detentionsanbragte vil alt andet lige betyde flere lægeundersøgelser – også i Haderslev. Jeg beder derfor – og i sammenhæng med det jeg har anført ovenfor – politimesteren om at oplyse om den nye ordning har medført eller vil medføre initiativer fra politiets side i forhold til lægerne i byen og/eller Rigspolitechefens administrationsafdeling. Jeg henviser, hvad dette sidste angår, til den skrivelse af 28. juni 2001 hvormed den nye kundgørelse blev udsendt til samtlige politimestre og Politidirektøren i København. Det fremgår heraf at politikredse der mod forventning skulle få problemer med at skabe et effektivt lægetilsyn med detentionsanbragte, bedes rette henvendelse til Rigspolitechefens administrationsafdeling der herefter vil være behjælpelig med at forsøge at løse problemet.

2.3. Oplysninger fra Kriminalregistret

Efter kundgørelsens § 12 skal der hurtigst muligt, og inden anbringelse i detentionsrum iværksættes, indhentes oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret med henblik på f.eks. skærpet tilsyn, eventuelle sygdomme mv.

I forbindelse med opfølgning af min inspektion den 8. februar 2000 af detentionen i Esbjerg udtalte Politimesteren i Esbjerg at bestemmelsen i kundgørelsens § 12 efter indførelsen af POL-SAS i alle landets politikredse efter hans opfattelse er forældet. Han henviste desuden til at lægelige oplysninger ikke registreres i kriminalregistret.

Jeg tog i min opfølgingsrapport af 12. september 2000 det oplyste til efterretning. Jeg udtalte endvidere at jeg gik ud fra at Rigspolitechefen og Justitsministeriet var opmærksomme på disse forhold og lod forholdene indgå i grundlaget for den generelle revision af kundgørelsen.

Efter § 13, stk. 2, i den nugældende kundgørelse skal vagthavende indhente oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret, bl.a. med henblik på at afgøre om der ved endelig detentionsanbringelse skal iværksættes et skærpet tilsyn, jf. § 19. Oplysningerne skal udprintes og opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 22, stk. 3. I detentionsrapportblanketten (bilag 1 til kundgørelsen) er et fortrykt felt til afkrydsning af at der er indhentet en udskrift fra kriminalregistret, og det er samtidig tilkendegivet at denne udskrift skal vedlægges.

Der er fortrykte rubrikker i visitationsbladet til afkrydsning af om den tilbageholdte er kendt i kriminalregistret. I 5 af de 12 tilfælde hvor der foreligger et visitationsblad, er der ikke foretaget nogen afkrydsning (3 anbringelser af 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00034-01, 3100-84230-00035-01 og 3100-61650-00012-01, og anbringelser af 14. og 28. april 2001). Det fremgår ikke på anden vis at der er sket forespørgsel i kriminalregistret. For så vidt angår de 3 sager hvor der ikke foreligger et visitationsblad, fremgår det heller ikke at der er sket forespørgsel i kriminalregistret.

Jeg går ud fra at der også i de 5 tilfælde hvor der mangler afkrydsning i visitationsbladet, og i de 3 tilfælde hvor der ikke er noget visitationsblad, er sket forespørgsel i kriminalregisteret i overensstemmelse med kundgørelsens § 12, og jeg foretager mig derfor ikke noget vedrørende dette forhold.

Der var ikke efter den dagældende kundgørelse pligt til at gøre notat om indhentelse af oplysninger fra kriminalregistret. Når der i det fortrykte visitationsblad er rubrikker til afkrydsning, må disse rubrikker imidlertid udfyldes.

Det er derfor efter min opfattelse beklageligt at der i 5 af de 12 tilfælde hvor der foreligger visitationsblade, ikke er foretaget afkrydsning i rubrikkerne til angivelse af om vedkommende var kendt i kriminalregisteret eller ej. Da det, som nævnt, af § 13, stk. 2, i den nugældende

kundgørelse af 27. juni 2001 fremgår at oplysningerne fra kriminalregistret (nu) skal udprintes og vedlægges detentionsrapporten hvori det samtidig ved afkrydsning skal angives at der er indhentet en udskrift fra kriminalregistret, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

2.4. Visitation

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden anbringelse i detentionen ske visitation i overværelse af vagthavende. Ved visitationen skal som hovedregel medvirke to polititjenestemænd som hver for sig skal foretage en fuldstændig undersøgelse af den tilbageholdte. Den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Herudover skal bl.a. samtlige lommer tømmes, og de bør krænges ud hvis det er muligt. Efter bestemmelsens stk. 2 må en egentlig visitation kun foretages af personer af samme køn som den der visiteres.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Nykøbing Falster udtalte jeg at jeg går ud fra at der efter bestemmelsen i § 13 altid er pligt til at foretage en egentlig visitation (i form af beføling af den ”indre” beklædning), og at det således ikke er tilstrækkeligt med en overfladisk visitation af den ydre beklædning. Jeg henviser til at formålet med visitation forud for indsættelse i detentionen er at sikre at den pågældende fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade. Jeg forstår herefter sondringen i § 13 mellem visitation og egentlig visitation sådan at bestemmelsen i § 13, stk. 2, om egentlige visitationer alene har til hensigt at angive at der skal være kønsfællesskab mellem den der foretager denne del af visitationen, og den der visiteres.

Efter bestemmelsen i § 13, stk. 3, skal penge og værdigenstande der fratages en tilbageholdt, noteres, f.eks. i anholdelsesprotokollen.

Som jeg har anført ovenfor, skal samtlige rubrikker i den nye detentionsrapport udfyldes. Den nye detentionsrapport indeholder – ligesom det visitationsblad som er anvendt i 12 af de 15 undersøgte sager – et felt til angivelse af hvem der har foretaget visitationen.

I alle tilfælde er det ved angivelse af initialer anført hvem der forestod visitationen. I 10 af de 12 tilfælde har der medvirket to politiassistenter ved visitationen, i de sidste 2 tilfælde kun en. I de 3 tilfælde hvor der ikke foreligger visitationsblad, fremgår det ikke at der er sket visitation.

Jeg går ud fra at der også er sket visitation i disse tilfælde, og jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

I visitationsbladet er tillige et felt til angivelse af hvem der har overværet visitationen. Kun i 4 tilfælde er dette felt udfyldt. Der er angivet initialer som jeg går ud fra er vagthavendes initialer. I den nye kundgørelse er kravet om at visitationen skal overværes af vagthavende, ikke gentaget.

Idet jeg går ud fra at visitationen også i de tilfælde hvor det ikke er noteret, er sket i overværelse af vagthavende, og da bestemmelsen nu er ændret, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

I ingen af de 15 sager fremgår det at der er sket fremstilling for den vagthavende straks ved ankomsten til stationen, jf. pligten hertil i kundgørelsens § 7. Jeg går dog ud fra at der har været forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 7 i samtlige sager.

Alle de tilbageholdte er mænd. De visiterende er i alle tilfælde angivet ved deres initialer, og deres køn er ikke oplyst. Såvel deres initialer som fulde navn er imidlertid i de fleste tilfælde angivet i journaludskrifterne, og alle de

steder hvor det er angivet, fremgår det at der er tale om mandlige politiassistenter. I 3 tilfælde fremgår det for den ene visiterendes vedkommende ikke af rapporten i den pågældende sag hvilket køn vedkommende har, men det fremgår af andre rapporter hvor samme politiassistenter optræder, at der er tale om mænd (anbringelser den 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00034-01, 15. og 21. april 2001). I et tilfælde fremgår det hverken af rapporten i sagen eller øvrige rapporter hvilket køn de pågældende politiassistenter har (en anbringelse den 2. april 2001). Det er derfor ikke muligt for mig at kontrollere om visitationen i denne sag blev foretaget af personer af samme køn som den der blev visiteret. Jeg går dog ud fra at der har været kønsfællesskab for så vidt angår den del af visitationen der har bestået af en egentlig visitation.

Der er i alle 12 tilfælde med visitationsblade notat om inddragne penge og/eller effekter. I 5 tilfælde mangler angivelse af hvilket skab effekterne blev anbragt i, men jeg går ud fra at det er sket i det skab der hører til det detentionslokale som vedkommende blev anbragt i.

Den detentionsanbragte har i 9 (10) af de 12 tilfælde hvor der foreligger et visitationsblad, ved løsladelsen kvitteret for udlevering af inddragne penge/effekter. Det i parentes angivne tilfælde vedrører en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00034-01. Der er i denne sag ikke en underskrift fra den tilbageholdte på den linie der er beregnet hertil, men der er en krusedulle nederst i højre hjørne ud for feltet til angivelse af klokkeslæt for overdragelse til anden myndighed mv. som muligvis er en underskrift fra den tilbageholdte. I et af de 2 (øvrige) tilfælde hvor der ikke er en kvittering, er det noteret at den pågældende ikke ønskede at kvittere (en anbringelse den 15. april 2001). Det sidste tilfælde vedrører en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-61650-00012-01, hvor den pågældende efter lægens anbefaling blev overført til hospitalet. Jeg går ud fra at vedkommendes effekter (et ur og en mobiltelefon) fulgte med til hospitalet.

Der var ingen bestemmelser i den dagældende kundgørelse der foreskrev at den tilbageholdte skulle kvittere for udlevering af inddragne effekter, men i den nye detentionskundgørelse er der en bestemmelse om at den tilbageholdte skal anmodes om at kvittere (§ 22, stk. 2). Den nye detentionsrapport (bilag 1 til kundgørelsen af 27. juni 2001) indeholder en rubrik til bemærkninger i tilfælde hvor den tilbageholdte ikke ønsker at kvittere. Efter § 22, stk. 1, i den nye kundgørelse skal, som allerede nævnt, alle rubrikker udfyldes. Hvis den tilbageholdte ikke ønsker at kvittere for udlevering af effekter, skal det således noteres i detentionsrapporten.

2.5. Tilsyn

Efter § 17, stk. 1, i kundgørelsen skal der ske et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer. Efter bestemmelsens stk. 4 skal tilsyn ske så hyppigt som den indsatte tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time. Når der har været foretaget tilsyn, skal dette noteres med angivelse af klokkeslæt og underskrift eller initialer, jf. stk. 5. Overvågning af detentionsrum med tekniske hjælpemidler, herunder tilsyn der alene foretages ved at kigge gennem spionøjet i døren til detentionsrummet, kan anvendes som supplement til det i stk. 4 foreskrevne tilsyn, men kan ikke træde i stedet herfor, jf. stk. 6.

Jeg er bekendt med at der for nogle (andre) politikredses vedkommende har været etableret en forsøgsordning med elektronisk overvågning til delvis erstatning for det personlige tilsyn, jf. Rigspolitechefens skrivelse af 26. januar 1996 til de pågældende politikredse. Justitsministeriet har senere tiltrådt en indstilling fra Rigspolitechefen om at forsøgsordningen gøres permanent og udvides til at omfatte samtlige politiets detentionslokaler der er udstyret med et moderne lytte- og overvågningsudstyr. Som en følge heraf har ministeriet udarbejdet nærmere forskrifter for ordningen i den nye kundgørelse af 27. juni 2001.

I detentionstilsynsblanketten er der, som allerede nævnt, en rubrik til angivelse af tidspunktet for indsættelse i detentionen, og det er noteret i alle tilfælde.

(Den nye detentionsrapport indeholder felter til angivelse af tidspunktet for såvel den foreløbige detentionsanbringelse som den endelige detentionsanbringelse. Det fremgår, som tidligere nævnt, af den nye kundgørelses § 22, stk. 1, at alle felter i denne detentionsrapport skal udfyldes. Justitsministeriet har hermed tilvejebragt det nødvendige retlige udgangspunkt for en effektiv kontrol med det efterfølgende tilsyn med den detentionsanbragte).

I alle 15 tilfælde er der notater om tilsyn. Klokkeslæt og initialer på den der har forestået tilsynet, er angivet for hvert tilsyn.

I den nye kundgørelse er det anført at der efter ethvert tilsyn (såvel personligt som elektronisk) skal ske notat herom med angivelse af klokkeslæt og ”navn” på den polititjenestemand der har udført tilsynet (§ 18, stk. 5).

Første tilsynsnotat er i alle tilfælde tidsmæssigt sammenfaldende med indsættelsen, og det er da også i alle tilfælde ud for dette tilsyn tilkendegivet at der er tale om selve indsættelsen. Dette ”tilsyn” medregner jeg derfor ikke som et egentligt tilsyn efter kundgørelsens § 17, stk. 4. (I § 18, stk. 2, i den nugældende kundgørelse er det udtrykkeligt anført at selve detentionsanbringelsen ikke udgør et tilsyn).

I et tilfælde (en anbringelse den 2. april 2001) er det under tilsynsnotaterne anført at vedkommende blev indsat i detentionen kl. 19.55, udtaget til blodprøve kl. 20.20 og genindsat kl. 20.55. Sidstnævnte tidspunkt er angivet som indsættelsestidspunktet under rubrikken ovenover til angivelse heraf. Jeg regner dog indsættelsen fra kl. 19.55.

Der er i detentionsilsynsblanketten et fortrykt felt til angivelse af løsladelsestidspunktet, men det er kun udfyldt i 5 tilfælde (3 anbringelser den 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00034-01, 3100-84230-00035-01 og 3100-61670-00042-01, og anbringelser den 13. og 28. april 2001). I 4 af de 5 tilfælde er der tillige noteret ”løsladelse” ud for sidste tilsynsnotat der angiver samme tidspunkt, mens der i det sidste tilfælde (anbringelsen den 13. april 2001) ud for sidste tilsyn med samme tidsangivelse er anført ”tom”. I 2 af de 5 tilfælde (anbringelser den 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00034-01 og 3100-84230-00035-01) er der anført ”afhøring” ud for det forudgående notat. Det fremgår således at de pågældende blev udtaget af detentionen til afhøring ved næstsidste noterede tilsyn, og at sidste notat ikke vedrører et tilsyn, men blot er et notat der oplyser om tidspunktet for løsladelsen. De sidste notater i disse 2 tilfælde tæller derfor heller ikke med i min gennemgang nedenfor. De 2 andre tilfælde hvor der er anført ”løsladelse”, og det sidste tilfælde hvor der er anført ”tom” ud for sidste tilsynsnotat, er omtalt nedenfor.

Også i alle de øvrige tilfælde er der en bemærkning ud for sidst noterede tilsyn. I 2 tilfælde er det anført at de pågældende blev udtaget af detentionen (til afhøring mv.), og i 2 andre tilfælde at vedkommende blev henholdsvis afhentet af Falck med henblik på overførsel til hospital, og overført til arresthus. Tidspunktet for udtagelsen af detentionen fremgår således i disse 4 tilfælde. I et andet tilfælde er der noteret afhøring/løsladelse ud for sidste tilsyn (en anbringelse den 21. april 2001). Af journaludskriften fremgår det ved angivelse af at foranstaltningen blev ophævet (”Ophæv”), at den pågældende blev løsladt ca. 20 minutter senere. Sidste tilsyn angiver således også i dette tilfælde tidspunktet for udtagelse af detentionen (med henblik på afhøring).

I 2 tilfælde er det, som anført ovenfor, såvel ud for rubrikken til angivelse heraf og ved sidste tilsynsnotat anført at de pågældende blev løsladt. Også i et andet tilfælde er der anført løsladelse ud for sidste tilsyn. I 4 tilfælde, her-

under et af de tilfælde, nævnt ovenfor, hvor løsladelsestidspunktet er angivet i feltet hertil, er der blot anført ”tom” ud for sidste tilsynsnotat. I 6 af de 7 tilfælde er tidspunktet for sidste notat i detentionstilsynsrapporten og tidspunktet angivet under ”Ophæv” i journaludskriften tidsmæssigt sammenfaldende, mens der i det sidste tilfælde er en forskel på 10 minutter (en anbringelse den 4. april 2001). I ingen af de 7 tilfælde har der – som i sagerne j.nr. 3100-84230-00034-01 og 3100-84230-00035-01 – været tale om afhøring. Der er i 6 af de 7 tilfælde visitationsblade hvoraf det i 2 tilfælde fremgår at pågældende på samme tidspunkt som sidste notat i detentionstilsynsrapporten har kvitteret for udleverede effekter. I 3 tilfælde er kvittering sket fra 4 til 10 minutter efter, og i det sidste tilfælde 16 minutter før tidspunktet for sidste noterede tilsyn. I hvert fald i sidstnævnte tilfælde, en anbringelse den 28. april 2001, synes der (som i sagerne fra den 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00034-01 og 3100-84230-00035-01) at være tale om at sidste notat blot angiver løsladelsestidspunktet og ikke samtidig tidspunktet for udtagelsen af detentionen. For denne sags vedkommende har jeg ikke medregnet seneste noterede tilsyn i min gennemgang nedenfor. Selv om der for så vidt angår de andre 5 tilfælde og det tilfælde hvor der ikke foreligger et visitationsblad, også meget vel kan være tale om at sidste notat blot angiver løsladelsestidspunktet, og at det forudgående tilsyn (der fandt sted mellem 10 og 30 minutter tidligere) er sidste egentlige tilsyn, har jeg for disse sags vedkommende medregnet sidste tilsyn i min gennemgang nedenfor.

I et enkelt tilfælde er det ud for sidst noterede tilsyn angivet at der ikke var noget at bemærke (”i.a.b.”). Det drejer sig om en anbringelse den 2. april 2001. Det nævnte tilsyn blev foretaget kl. 07.30. Ifølge journaludskriften blev foranstaltningen ophævet kl. 09.45 – og den tilbageholdte kvitterede ifølge visitationsbladet på samme tidspunkt for udlevering af inddragne effekter (en mobiltelefon). Der er ikke oplysninger om eventuel afhøring af den pågældende som blev anholdt for bl.a. overtrædelse af færdselslovens § 53 om spiritus- og promillekørsel. Når bemærkningen ud for sidste noterede tilsyn i dette tilfælde sammenholdes med bemærkningerne i de øvrige til-

fælde der alle tilkendegiver et ophør af anbringelsen i detentionen, synes der ikke umiddelbart at være tale om at detentionsanbringelsen ophørte på dette tidspunkt.

Jeg anmoder politimesteren om oplysning om hvornår den pågældende blev udtaget af detentionen.

Notater om tilsyn er ført med intervaller mellem 8 og 50 minutter. Af i alt 246 tilsyn er 208 ført med intervaller på højst 30 minutter (i et tilfælde dog 31 minutter). 30 tilsyn er foregået med intervaller på (højst) 35 minutter, og 6 tilsyn med intervaller på højst 40 minutter. Ved de sidste 2 tilsyn er der gået 50 minutter. (I et tilfælde – anbringelsen den 2. april 2001, nævnt ovenfor – er der ikke notat om tilsyn efter kl. 7.30 og frem til løsladelsen kl. 9.45).

Da der forholdsmæssigt kun i et mindre antal tilfælde er gået mere end 30 minutter mellem tilsyn, og da der i disse tilfælde kun er tale om mindre overskridelser af 30-minutters-reglen, har jeg ikke grundlag for at foretage mig noget vedrørende spørgsmålet om overholdelse af bestemmelsen i kundgørelsens § 17, stk. 4, bortset fra at jeg i det følgende anmoder om en udtalelse vedrørende et enkelt tilfælde.

Dette tilfælde drejer sig om en anbringelse den 7. april 2001, j.nr. 3100-84230-00034-01. Ved lægetilsyn der fandt sted kl. 00.30, noterede lægen i erklæringen at den pågældende måtte observeres tæt. Af de 16 efterfølgende tilsyn i denne sag skete et – det sidste – efter 10 minutter, et andet – det tredjesidste – efter 20 minutter, 4 efter 25 minutter, 4 efter 30 minutter, 5 efter 35 minutter og et efter 40 minutter. Tilsynshyppigheden i dette tilfælde har ikke adskilt sig fra de øvrige tilfælde.

Efter den nye detentionskundgørelse skal der i visse tilfælde ske et skærpet tilsyn, jf. kundgørelsens § 19 med henvisninger og pkt. 5 i Rigspolitechefens følgebrev til kundgørelsen. Ved et skærpet tilsyn forstås efter § 19 et tilsyn der er mere, eller efter omstændighederne betydeligt mere, intensivt end det tilsyn der er fastsat ved § 18 (som i § 18, stk. 1, indeholder en bestemmelse der svarer til § 17, stk. 4, i den nugældende bekendtgørelse). Ingen af de bestemmelser i kundgørelsen der omtaler skærpet tilsyn, vedrører situationer hvor lægen har anset dette for nødvendigt. Det fremgår imidlertid (allerede) af bestemmelsen i § 18, stk. 1, i den nugældende kundgørelse der, som nævnt, svarer til § 17, stk. 4, i den tidligere kundgørelse, at tilsyn skal ske ”så hyppigt som den indsatte tilstand gør det nødvendigt”. Tilsyn vil således efter omstændighederne, f.eks. på grundlag af lægens observationer ved lægetilsynet, skulle ske hyppigere end hver halve time.

Jeg anmoder politimesteren om oplysning om den fremgangsmåde der skal følges ved tilkendegivelser fra lægen om at en tilbageholdt skal observeres tæt eller lignende tilkendegivelser om skærpet tilsyn. Endvidere anmoder jeg politimesteren om at oplyse hvorvidt der har været forholdt i overensstemmelse hermed i den konkrete sag.

Der er ved alle anbringelserne i forbindelse med tilsynsnotaterne, i nogle tilfælde dog ikke ved alle tilsyn, gjort notat om den indsatte tilstand mv.

Efter kundgørelsens § 17, stk. 8, kan der i politikredsene fastsættes lokale bestemmelser om tilsynets forløb.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse om der er fastsat sådanne lokale bestemmelser og i givet fald sende mig en kopi heraf.

2.6. Løsladelsestidspunktet

Efter kundgørelsens § 18 skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af anholdelsesprotokollen. Jeg har ikke modtaget anholdelsesprotokoller. I detentionstilsynsblanketten er der, som tidligere nævnt, et felt til angivelse af løsladelsestidspunktet, og i 5 tilfælde er løsladelsestidspunktet angivet heri. I yderligere et tilfælde er det i denne rapport under tilsynsnotaterne anført at vedkommende blev løsladt. I de journaludskrifter som jeg har modtaget, er tidspunktet for ophævelse angivet. I nogle tilfælde er det tillige heri udtrykkeligt anført at den pågældende blev løsladt på dette tidspunkt.

For 2 tilfældes vedkommende var der tale om overførsel til arresthus. De pågældende blev således ikke løsladt i umiddelbar tilknytning til udtagelsen af detentionen. I et andet tilfælde blev vedkommende afhentet af Falck med henblik på overførsel til hospital.

Jeg går ud fra at løsladelsestidspunktet nu i alle tilfælde anføres i detentionsrapporten (eller lokalt udarbejdet blanket) og i POL-SAS, jf. kravet herom i kundgørelsens §§ 9 og 20.

2.7. Vejledning om alkoholbehandling og -afvænning

Efter § 19 i kundgørelsen skal den pågældende inden han/hun forlader politistationen, vejledes om mulighederne for alkoholbehandling og -afvænning. Rigspolitechefen har udarbejdet en pjece herom. Den er omtalt i Rigspolitechefens cirkulæreskrivelse af 24. november 1987. Vejledning vil kunne ske mundtligt og/eller skriftligt (ved udlevering af den nævnte pjece eller andre pjecer om spørgsmålet).

Der er nu ved kundgørelsen af 27. juni 2001 indført krav om skriftlig vejledning om alkoholafvænning og -behandling (§ 21, stk. 1). Vejledning vil kunne ske ved udlevering af ovennævnte pjece eller lokalt udarbejdet pjece/blanket der indeholder de samme oplysninger.

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt i form af udlevering af en pjece.

Justitsministeriet oplyste i en udtalelse af 1. september 1998 i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning at der kunne være behov for en revision af Rigspolitichefens pjece der er fra oktober 1987. Justitsministeriet oplyste også at ministeriet ville tage spørgsmålet herom op over for Rigspolitichefen. Det fremgår af skrivelsen af 28. juni 2001 hvormed Rigspolitichefen sendte den nye kundgørelse til de enkelte politikredse, at en ny udgave af ”Hvor går du hen, når du går ud?” ville blive eftersendt i midten af juli måned 2001. Det fremgår tillige af skrivelsen at den nye pjece også indeholder klagevejledning og vejledning om muligheden for at få en skriftlig begrundelse for detentionsanbringelsen.

Som tidligere nævnt, er der i visitationsblanketten fortrykte rubrikker til afkrydsning af om der er sket vejledning om alkoholafvænnings- og -behandling, og om der er udleveret en folder herom. I et af de 12 tilfælde hvor der foreligger et visitationsblad, blev den tilbageholdte overført til hospital. For så vidt angår de øvrige 11 tilfælde er rubrikkerne kun udfyldt i 3 tilfælde. I 2 af de 3 tilfælde er begge rubrikker afkrydset, mens alene rubrikken om vejledning er afkrydset i det sidste tilfælde. Folderen ses således at være udleveret i 2 af de 3 tilfælde, mens der i det sidste tilfælde muligvis blot er tale om mundtlig vejledning.

For så vidt angår de øvrige tilfælde hvor der foreligger visitationsblade, fremgår det ikke om der er tale om manglende vejledning eller manglende udfyldelse af rubrikkerne. For så vidt angår de tilfælde hvor der ikke foreligger visitationsblade, fremgår det heller ikke om der er sket vejledning. I to af disse tilfælde er der tale om overførsel til arresthus. Det er derfor ikke

muligt for mig at efterprøve om der er sket vejledning i overensstemmelse med kundgørelsens § 19.

Som nævnt under pkt. 1, var der et oplag af vejledningerne om alkoholafvænnning og -behandling både på hylden der hvor visitationen forud for indsættelse i detentionen normalt finder sted, og på visitationsskranken på det (andet) sted hvorfra løsladelse altid sker.

Jeg går på denne baggrund også ud fra at vejledningen normalt udleveres.

Der var ikke efter den dagældende kundgørelse pligt til at gøre notat om hvorvidt der var givet vejledning om alkoholafvænnning og -behandling. Når der i den fortrykte blanket er rubrikker til afkrydsning, må disse rubrikker imidlertid udfyldes.

Det er derfor efter min opfattelse beklageligt at 8 af de 11 ovennævnte visitationsblade ikke er udfyldt med hensyn til spørgsmålet om vejledning om alkoholafvænnning og -behandling.

Da jeg går ud fra at der fremover i alle tilfælde gøres notat om hvorvidt der er sket vejledning, jf. også at der i den nugældende kundgørelse af 27. juni 2001 er indført en notatpligt vedrørende dette spørgsmål (§ 21, stk. 2), foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet om vejledning om alkoholafvænnning og -behandling.

3. Opfølgning

Jeg beder om at politimesterens udtalelser mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Haderslev, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen